

*Geschiedenis van de Goese Polder (11)***Van oude zeedijk naar groengebied**

De Goese Polder heeft aan de noordkant de Oude Zeedijk die als een buffer rond het woongebied en het agrarisch gebied ligt. Deze dijk uit 1331 is van oorsprong – zoals de naam al zegt – een zeedijk die het land moest beschermen tegen de zee. Begin jaren negentig van de vorige eeuw heeft onze wijkbewoner Els Koorstra enkele jaren de natuurontwikkeling op en rond deze dijk geobserveerd. Daarbij is ze ook gedoken in een stukje geschiedenis van deze zeedijk. We mochten haar natuurdagboek over deze periode lezen, waaruit we graag een korte bloemlezing geven.

Onder invloed van de zee is in het verleden klei en veen afgezet. In 1134 zijn de Goese Polder en het Kattendijkse poelgebied bij een overstroming onder water komen te staan. Door de zee is het deltagebied waartoe Zeeland behoort altijd een dynamisch gebied geweest. Bij vloed stroomde de zee over laag gelegen land waarna bij eb de zand en kleideeltje achterbleven. Hierdoor ontstonden geulen en kwelders (opgeslibt land). Als zo'n kwelder hoog genoeg was opgeslibt werd er een dijk omheen gelegd, ook wel opwas genoemd. Tussen het oudland – de oudste stukken grond van de Zeeuwse eilanden – en de polders rond Wolphaartsdijk liggen de Schengepolders. De oudste Schengepolder is de Goese Polder van 1331 en is in feite een bedijkt stuk oudland. In het noordoosten is een opwas ontstaan. Deze opwas is in 1708 bedijkt en kreeg de naam Oost-Bevelandpolder. In 1809 zijn de schorren en opwassen tussen Wolphaartsdijk en het oudland van Goes bedijkt. Deze bedijking kreeg de naam Lodewijkspolder, naar koning Lodewijk Napoleon, maar is later gewijzigd in Wilhelminapolder, de naam van de echtgenote van Koning Willem I. Het kanaal van Goes naar het Goese Sas werd aangelegd en er kwam een sluis in 1819.

Eind 1589 zijn de verdedigingswerken – de bolwerken – van Goes gereed gekomen. Onder leiding van J. van Rijswijck werden grote fortificatiewerken gebouwd zoals de Oost- en Westerschans. Bij de ingang van sportpark 't Schenge aan de Westhavendijk 134, bij de boerderij van de familie Van Noort is nog een heuvelrestant te zien van de vroegere Westerschans. Ook een oude drinkput is nog bewaard gebleven en voor de boerderij staan nog oude leilinden die volgens de huidige bewoners net zo oud zijn als de boerderij. Aan de andere kant van de Oude Zeedijk heeft tot begin jaren tachtig een woonwagenkamp gestaan.

Boerderij 't Hooft

In 2007 heeft er een artikel over de boerderij van de familie Van Noort gestaan in De Brug, het dorpsblad van Wilhelminadorp. Cornelis van Noort, de overgrootvader van de huidige bewoners – Simon (88), Mary (81) en Henk (78) van Noort – werkte in 1884 als zetboer op een boerderij op Hongersdijk (ter hoogte van de Roode Wijk bij Wilhelminadorp). In dat jaar koopt hij de boerderij 't Hooft op de Westerschans,

thans Westhavendijk 134. De boerderij was aanvankelijk eigendom van een zekere Stoutjesdijk, een kermisexploitant die van boeren niet zoveel verstand had. In de schuur herinnert nog een balk aan hem die dienst heeft gedaan in een carousel. De boerderij is omstreeks 1750 gebouwd op de plaats waar toen de Westerschans was aan de kop van het havenhoofd (vandaar ook de naam 't Hooft). Sinds 1884 is de boerderij al in de familie Van Noort. Na een brand is in 1850 de schuur herbouwd. Sinds de jaren dertig van de vorige eeuw is verschillende malen door de gemeente Goes geprobeerd de boerderij over te nemen. In het crisisjaar 1933 kwamen de plannen tot vestiging van een aantal sportvelden in ontwikkeling. Een project van de werkverschaffing waarbij werklozen aan het werk werden gezet. Op de plaats van de boerderij zou een zwembad moeten komen, maar zover kwam het niet. Het nog aanwezige Ravelijn – een vestingswerk – werd afgegraven voor de aanleg van de sportvelden. In 1954 werd een deel van de grond van de boerderij onteigent voor uitbreiding van de sportvelden. De boerderij was een gemengd bedrijf met ongeveer 30 koeien en akkerbouwland. In 1960 werd de pacht van een ander perceel grond beëindigd om daarop het woonwagenkamp te vestigen. In 1975 had de gemeente weer grond nodig, deze keer voor inrichting van de groenstrook en waterpartij langs de Goese Polder. In 2006 waren er nog plannen voor de realisering van de wijk Goese Schans, waarbij aan weerskanten van het kanaal woningen gebouwd zouden worden. Door de economische crisis stagneert de ontwikkeling van dit plan. De familie Van Noort voert nog steeds op bescheiden schaal een familiebedrijf. Ongeveer 6 jaar geleden had men ongeveer 15 koeien waar toen mee gestopt is. Nu heeft men nog een klein perceel grond waarop aardappelen worden verbouwd.

FdK

Voor dit artikel is gebruik gemaakt van het natuurdagboek 1990-1994 van Els Koorstra en een artikel uit De Brug van maart 2007, dorpsblad van Wilhelminadorp.

De huidige boerderij 't Hooft aan de Westhavendijk 134.